SÜRELİDİR

7/59 -3-

226

T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn. Rüştü Kazım YÜCELEN)

SAYI : B.02.0.009/169

KONU : Yazılı Soru Önergesi.

ANKARA

22 / / 1999
22 HAZİRAN 1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli 17.06.1999 tarih ve A.01.0.GNS.0. 10.00.02-7/59-294/01328 sayılı yazınız.

Adıyaman Milletvekili Sn. Mahmut GÖKSU'nun "Adıyaman'daki tütün üreticilerinin alacaklarına ve tütün taban fiyatlarının altında alım yapılmasının nedenine" ilişkin soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
Devlet Bakanı

EKLER :
Ek: 1- (2 Adet Soru Önergesi Cevabı).

Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU'nun
7/59-294 kayıt nolu yazılı soru önergesinin cevabıdır.

227

Soru 1 – Adıyaman'da bu güne kadar 13.052 ekicimize 5.154.756.068.000 TL. ödenmiş, 20.769 ekiciye Tekel'in toplam 7.787.217.957.000 TL. borcu vardır. Üretici bu parasını alamayınca, sadece üretici değil, halkımızın her kesimi bundan etkilenmektedir. Üreticiye bu para ne zaman ödenecektir ?

Cevap 1 – Adıyaman Yaprak Tütün İşletme Müdürlüğü'nde Merkez, Besni, Kahta, Çelikhan, Gölbaşı ve Samsat olmak üzere 6 alım noktasında Yaprak Tütün alım faaliyetleri sürdürülmekte olup, toplam 40.180 ekiciden yaklaşık 23.000 ton tütün satın alınacağı ve karşılığında 20,7 Trilyon TL.'sı ödeme yapılacağı tahmin edilmektedir.

17.06.1999 tarihi akşamı itibariyle 39.163 ekiciden 16.942 ton tütün 15,2 Trilyon TL.'sı bedelle satın alınmış ve ambarlanmıştır. Ambarlanan tütünlerden 18.816 ekiciye 8.119 ton tütün karşılığında 7,2 Trilyon TL.'sı ödeme yapılmış, 20.347 ekiciye ise 8.823 ton karşılığı 7,8 Trilyon TL.'sı borcumuz kalmıştır.

Ülke genelinde tütün paralarının ödenmesine, belli bir program çerçevesinde ve Tekel'in imkanları ölçüsünde devam edilmekte olup, bugünlerde temin edilmesi beklenen banka karedisi ile ödemeler hızlandırılarak devam edecek ve ekici mağduriyetlerinin giderilmesi hususunda azami gayret gösterilecektir.

Soru 2 – Tütün taban fiyatı 1.240.000 TL. olarak açıklandığı ve 900.000 TL.'nin altına düşmeyeceği ifade edildiği halde 600 – 700.000 TL.'den alım yapılmaktadır. Niçin ortalama fiyatında altında alım yapılmaktadır ?

Cevap 2 – Taban fiyat olarak ifade edilen 1.240.000 TL.'sı aslında Tavan yani azami fiyattır. Adıyaman'da 17.06.1999 akşam itibariyle ortalama fiyat 894.341 TL. olarak gerçekleşmiştir. Alımların devam etmesi nedeniyle açıklanan 900.000 TL.'lik ortalama fiyat mukayesesi ancak alımların sonunda yapılabilecektir. Ayrıca geçen yıl satın alınan tütünlerde gerçekleşen 587.000 TL.'lik ortalama fiyat ile mukayese edildiğinde %53'lük bir artış olduğu gözlenmektedir. Tütün, diğer tarımsal ürünlerden farklı olarak o yıl ki kalite koşullarına göre fiyatlandırılmaktadır. Gerçekleşecek ortalama fiyat, ambarlama başında belirtilen bir unsur olmayıp, tütünün o yıl ki kalitesinin doğal bir sonucudur.

Soru 3 – Tüm olumsuz şartlara rağmen çiftçi tütün ekmeye devam ediyor. İleride tütün alımında kota uygulayacak mısınız ? Eğer uygulayacaksanız, üreticinin mağdur edilmemesi için ne düşünüyorsunuz ?

Cevap 3 – Ülke genelinde beklediğimiz rekolte dağıtmış olduğumuz 235.000 ton kontenjanın %3 üzerinde 242.000 ton iken, Adıyaman İşletme Müdürlüğümüze 1998 ürünü için verilen üretim kontenjanı 16.937.555 Kg. olmasına rağmen, muhtemel olarak gerçekleşmesi beklenen üretimin, verilen üretim kontenjanının %35 üzerinde23.000 ton olması da dikkate alınması gereken önemli bir konudur. Ayrıca, Doğu ve Güneydoğu Bölgemizdeki diğer tütünlerde olduğu gibi Adıyaman tütünlerinde de ihracata yönelik dış talep, dünyada gözlenen ekonomik kriz nedeniyle önemli ölçüde düşmüştür. 1994 ürününde başlayıp, 1997 ürününde kesilen üretim planlaması uygulaması, 1998 ürün yılında tekrar başlamış ve takip eden yıllarda ideal stok düzeyine ininceye kadar devam ettirilmesi zaruri hale gelmiştir. 1999 ürünü ile ilgili tespit edilen ülke kontenjanı dağıtılma aşamasına gelmiş, üretilmeyen kısım için ekicilerin mağdur edilmemesi amacıyla alternatif ürün yetiştirme çalışmaları da süratle devreye sokulacaktır.

228

Soru 4 – Üreticinin elinde kalan tütünün alımları ne zaman gerçekleşecek ?

Cevap 4 – Adıyaman'da denk kapasitesi 698.000 olup, alınan tütünlerin ihraç edilememesi gibi sebeplerle yaklaşık 200.000 denklik boş yer kapasitesi ile ambarlama başlamış, Tekel Genel Müdürlüğü'nün yoğun gayretleriyle17.06.1999 akşamı itibariyle toplam üretimin %74'üne tekabül eden kısmının ambarlanması tamamlanmış, ekici elinde kalan tütünlerin ambarlanması ise aynı gayretlerle süratle tamamlanacaktır.

Soru 5 – Tütün alımlarında bir engel de depo yetersizliğidir. Bu engeli aşmak için Bakanlığınızın her hangi bir çalışması var mı, varsa hangi aşamada ?

Cevap 5 – Yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı, depo yetersizliğinin olduğu gerçektir. Bu nedenle TCD Demiryolları Genel Müdürlüğü'nün Malatya'da atıl durumda bulunan Vagon Fabrikası içerisinde mevcut 48.000 m^2 depo ile Sosyal Tesisler kiralanmış ve natamam olan deponun tamamlanması amacıyla 10 Mayıs 1999 tarihinde ihalesi, 24 Mayıs 1999 tarihinde sözleşmesi yapılan iş süratle başlatılmış ve 60 gün içerisinde tamamlanacaktır. Alımlarda aksamanın olmaması için, onarımı yapan firmadan öncelikle 6.000 m^2 yer teslim alınmış ve Tekel'e ait 20 kamyon Adıyaman'daki tütünlerin Malatya Vagon Fabrikasına taşınması işinde görevlendirilmiştir. Adıyaman Yaprak Tütün İşletme Müdürlüğü'nde mevcut tütünler 21.06.1999 tarihinden itibaren süratli bir biçimde Malatya Vagon Fabrikasına taşınacak olup, Adıyaman'da ambarlamayla ilgili sıkıntı yaşatılmayacaktır.